

היום כולו וע"כ שפיר ס"ל לרבנן דהברכה שבירך בבקר פוטרו לכל היום, אבל סוכה דאי בעי לא אכיל ואז אינו חייב בסוכה י"ל דמודו דכל אימת דאוכל הוי מצוה חדשה וחייב לברך שנים. [וכתב דכיו"ב הקשה הר"מ בנעט זצ"ל על הגמ' מנחות מג. שדימתה ברכת ציצית לברכת תפילין].

וע"ש בכלי חמדה שהוכיח מזה דגם בתפילין אין חובת הגוף להניחם רק רגע אחד בכל היום אלא דמ"מ כל אימת שמניחן מקיים מצות עשה.

ועיין לעיל דף כ"ח ע"ב מה שהבאנו מהאבני נזר זצ"ל דמקיים מצות סוכה גם כשאנינו בסוכה, כיון דהוי תשבו כעין תדורו עיי"ש.

★★

בגמ': ורבי יצחק אמר כל יומא מצות זקנים, ואפילו יום ראשון - והא קי"ל דיום ראשון דאורייתא וכו'.

הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל (בקובץ כרם שלמה שנה י"קו' א' ע' כא) כותב: הנה מכאן יהי מוכח דלא כדעת החכם צבי בתשובה [סי' ט'] שכתב דאם אין לו ביום ראשון אתרוג הכשר ליום א' רק ליום ב', יברך עליו ביום א' דלא גרע מיום ב'. ולפי הנ"ל יהי מוכח להיפוך, דא"כ מה פריך, נימא דקמ"ל דאם אין לו אתרוג הכשר ביום א' הוי כאן מצות זקנים ויטול ויברך במה שכשר ביום ב', ולמ"ל לדחוקי טפי, הו"ל לפרש כן, ובע"כ דאינו כן, רק ביום ראשון לא שייך תקנת חז"ל ולא יברך כלל על הכשר ביום ב', וזה ראי' ברורה לפענ"ד ע"כ.

★★

וע"ש בשו"ת שנות חיים להגר"ש קלוגר ז"ל בקו' דרך החיים (דרך ב') מש"כ עוד בדברי החכ"צ הנ"ל ע"ש ובחלקת יואב (ח"ב סי' טז) ובקבא דקשייתא (קושי' עה) וקהלות יעקב עמ"ס סוכה (סי' כח) עוד בזה.

★★

בגמ': הרואה נר של חנוכה צריך לברך וכו'.

בשפתו צדיק על חנוכה (אות א') כותב: לא מציינו עוד ברכה על ראיית מצוה, במשנה יומא איתא: הרואה כה"ג כשהוא רואה, אינו רואה פרים ושעירים הנשרפים וכו'. מבואר שמצוה לעיין ולראות המצות, אך לא ברכו על הראי' וכו' ע"כ.

במי שלא ספר יום אחד אם יוכל לספור שאר הימים הוא אי כל המ"ט יום של ספירת העומר מצוה חדא היא - ואם כן כיון שחיסר יום א' הרי חסר חלק מהמצוה ואינו יכול שוב לברך על הימים הבאים - או דכל יום מצוה בפני עצמה היא.

והנה בגמ' סוכה איתא, דמי ששוהה בסוכה כל הז' ימים אינו צריך לברך כל יום לישוב בסוכה כיון דמצוה חדא הוא, משא"כ מי שאוחז הד' מינים כל הז' ימים צריך לברך כל יום כי מצוותו ביום ומיפסקי לילות מימים, והנה אי נימא בספירת העומר דיום אינו זמן של ספירת העומר, א"כ מיפסקי ימים מלילות, וא"כ כל לילה מצוה בפ"ע הוא ויכול שפיר לברך אף שלא ספר יום א', ואי ביום הוה זמנה א"כ וודאי שיכול אח"כ לספור בברכה בשאר הימים, הרי דיכול לברך ממנ"פ כנ"ל ודפח"ח.

דף מ"ו ע"א

בגמ': העושה לולב לעצמו אומר וכו'.

הקשה חכ"א מאי שנא דבר' מינים לא בדקינן לפני הברכה, ולא חיישינן לברכה לבטלה, מאי שנא מהא דקימ"ל (או"ח סימן ח' ס"ק ט') קודם שיברך יעיין בחוטי הציצית אם הם כשירים כדי שלא יהא ברכה לבטלה, ובט"ז שם הקשה מדוע לא אמרינן דיש חיוב לבדוק הציצית כדי שלא ילך ד' כנפות בלא ציצית, ומתריך משום דסמכינן אחזקה דכשר, משא"כ משום חומר לא תשא לא סמכינן אחזקה.

והשיב בזה הרה"ג ר' גמליאל רבינוביץ שיחי' (מח"ס גם אני אודך): נראה לתרץ דד' מינים כיון שזה רק פעם בשנה (ז' ימים) אדם מקפיד עד מאד שלא יפסל, ופוק חזי עמא דבר שאף אחד לא מניח את לולבו הפקר בלי השגחה, ולכן ליכא חשש לפסול, משא"כ ציצית שנוהג כל השנה, אין אדם מקפיד כ"כ שלא יקרע חוט מהציצית, מתוך שרגיל כל השנה, לכן שפיר חיישינן לפסול.

★★

בגמ': תנאי היא דתניא תפילין כל זמן שמניחן מברך עליהן דברי רבי וחכמים אומרים אינו מברך אלא שחרית בלבד.

הב"י חמדה (חג הסוכות סי' ק"ב) תמה דאיך דימתה הגמרא סוכה לתפילין והא שאני תפילין שחייב להניחם כל